

UB vil , med utgangspunkt i våre nettsider, fortsette med å presentere ulike aktualiteter innen kunnskaps- og forskningsformidling, nye tilbud til våre brukere og nyheter fra biblioteksektoren mer generelt. Vi vil også gjøre leserne bedre kjent med spesielle godbiter fra våre egne samlinger.

Norske rettskilder på internett

Publisert også i papirutgaven av TROMSØFLAKET, november - 2005

Innledning

De fleste samfunnsområder er som kjent gjenstand for rettslig regulering. Rettsreglene er dynamiske idet det kontinuerlig gjennomføres endringer. Nye lover og forskrifter kommer til etter hvert som samfunnsmessige behov gjør dette nødvendig. Internasjonale kilder får stadig større innflytelse for praktiseringen av norsk juss. EØS avtalen har for eksempel ført til vedtakelse av flere tusen sider med forskrifter. Norge har videre inngått en rekke internasjonale traktater som får betydning for rettsanvendelsen. Samlet sett dreier det seg om et omfattende rettskildemateriale. Det stilles utvilsomt store krav til den som arbeider med juridiske problemstillinger å holde seg à jour innenfor de større rettsområder. Gjennom det juridiske studiet skal denne settes i stand til å finne frem til relevante skriftlige rettskilder på internett.

Det er en viktig oppgave for det juridiske bibliotek ved UiT å tilby oppdaterte skriftlige rettskilder på internett til studentene og forskerne, samt å bidra til undervisning i sentrale databaser.

Alminnelige norske rettskilder som lover, forskrifter, lovforarbeider og domstolspraksis kan i dag raskt og enkelt lastes ned fra internett i ajourført form. Tidligere opptok dette materialet betydelig veggplass og var vanskelig tilgjengelig for folk flest. Norge er utvilsomt kommet langt på dette området sammenlignet med mange andre vestlige land.

Lovdata

Stiftelsen Lovdata har gjort en betydelig innsats med å digitalisere lovtekster, lovforarbeider, og rettspraksis. Lovdata er en privat stiftelse som ble opprettet i 1981 av Justisdepartementet og Det juridiske fakultet ved Universitetet i Oslo. Stiftelsen ble etablert etter mange års forberedelse i EDB-fagmiljøet ved fakultetet. Oppbyggingen av Lovdata sin database har skjedd de siste 20 årene. Databasen er betegnet som ett av de beste nasjonale juridiske informasjonssystemer i verden (Kilde: Pål A. Bertnes, Halvor Kongshavn "praktisk rettskildelære" 3. utgave 2005.)

Nye lover og foretatte lovendringer innarbeides og offentliggjøres i Lovdata straks de er vedtatt. Avgjørelser fra Høyesterett og underrettspraksis legges også inn straks de er avsagt og mottatt av Lovdata fra rettene. I de senere år er databasen videreutvidet ved at det er lagt inn avgjørelser fra ulike

tvisteløsningsorganer som forbrukertvistutvalget, sivilombudsmannen, bankklagenemnda med flere. Et viktig tilskudd de senere år, er også samlingen av juridiske artikler i fulltekst. Det er nå ca 1900 juridiske artikler tilgjengelig i databasen hentet fra anerkjente juridiske tidsskrift.

I Lovdata sin database finnes dessuten EØS-avtalens tekst med protokoller, erklæringer og vedlegg, samt EU sine grunnleggende traktater oversatt til norsk. Her kan nevnes Roma-traktaten og Maastricht-traktaten (ukonsolidert). Videre finnes direktiver, forordninger og beslutninger som passerer EØS-komiteen før implementering i det norske lov- og forskriftsverket. Europakommisjonens eget rettslige informasjonssystem Celex inngår også i databasen. Her finnes blant annet EU sitt regelverk i løpende ajourført form.

Juridisk Nettviser

Ved siden av Lovdata finnes en annen ikke kommersiell fagportal som etter hvert er blitt et meget godt produkt både hva angår nasjonale og internasjonale rettskilder. Dette er Juridisk nettviser, som er en fagportal til jus på internett. Arbeidet med portalen startet i 1999 og er et samarbeidsprodukt utviklet av bibliotekene ved de juridiske lærestedene ved universitetene i Oslo, Bergen og Tromsø. Fra og med 1. januar 2002 er også Den Norske Advokatforening kommet med i dette samarbeidet. Juridisk nettviser har blant annet stått som mal for Bibsys emneportal.

Juridisk nettviser henvender seg primært til norske jurister, jusstudenter og andre i Norge som i faglig sammenheng søker juridisk informasjon.

Nettviseren er brukervennlig og gir rask tilgang til juridisk informasjon og annen informasjon jurister kan ha nytte av i forskning, studier og i praktisk juridisk virksomhet. Den viser særlig til informasjon som finnes i full tekst på nettet. Det vises også til referanser til andre informasjonskilder som kan være nyttige utgangspunkt for videre søking etter juridisk informasjon, det være seg rettskilder, litteratur eller faktiske opplysninger. Informasjon av ikke-juridisk karakter finnes i den grad det dreier seg om informasjon jurister kan tenkes å ha nytte av i det daglige arbeid.

I Juridisk nettviser vil særlig utviklingen rundt emne kategorier vektlegges, slik at man ved å søke på juridiske fagområder, skal bli vist til flere relevante nettsted.

Fagportalen er rettet mot det juridiske fagmiljø, men kan anbefales alle som på en lettfattelig måte ønsker å løse seg frem i det juridiske landskapet. Databasen har enkle søkeinnganger. Det ligger også inne en lettfattelig brukerveiledning.

*Universitetsbibliotekar Bente Stenhaug, UB
fagreferent jus/rettsvitenskap*

Universitetsbiblioteket i Tromsø, Breivika, 9037 Tromsø,
Tlf.: 77 64 40 00, Fax.: 77 64 45 90
Ansvarlig redaktør: Bibliotekdirektør Helge Salvesen
Vev-ansvarlig. Oppdatert: 21.11.2005.